

Јовица АЋИН

ЗВЕРСКЕ СТУДИЈЕ

ПИХТИЈА ВОДИЉА МЕТРЕСА

Седи у храму, на треношцу, над снопом ловора који се дими, над провалијом на чијем дну кључа вулкан, и у хладном заносу, посута спрашеном паприком, поставља загонетке и усркује слине. Говори нам масне речи о будућим поплавама желудачне киселине, о ригању у варењу нашег малог света. Бљује нам у тањир чорбу коју ћемо сећи и кусати виљушком. Залива нас изрекама о зимама усред лета, о пећинама мудрости и заветног спознања. Са сваким судом из оставе, искуство је ново, друкчије распоређене ломљене кости и уганути зглавци. Ту су и уши, изнутрица, нежна кожа. Од свега изнова склапамо биће, не знајући никада унапред шта ће нам реконструкција поклонити.

У пихтијама је мноштво могућности све док наша звезда не угреје. Тада предосећања испуре и остане само чудовишни исход.

ЗАЈУТРАК

Поверава ми се пријатељско звере.

У крвном суду на огњишту припремам уобичајени доручак: испекане прсте Големове, детелину, дебело месо, беле груди Хидрине, самлеване хомункуле и рижото с медвеђим нервима. Само ми такав обед даје довољно енергије и наде да издржим дан. А и то је вегетаријански. Каткад се почастим папцима Химериним и удом сатирским.

ЛЕКОВИТА КЛОПКА

С тешком прехладом на теме и плећа бацам велики нешкир. Клањам над лонцем у коме се са жалфијом и камилицом кувају зелени резанци. У мраку, сав у пари, обневидео од суза, зноја и кашља, упорно гледам у кључеве које само наслућујем. После неколико минута наступа преображај. Дишем лакше, али ми се грло стеже. Космата глава, из вруће смесе, диже се и спушта, преврће, а из њене заплетене унутрашњости сјакте очи: једно биљно, друго од теста.

У вртлозима лелујају шпaгeти као у грању дебели праменови вилинске косе на ветру. На њима, упркос таме, разабирем слова, речи, целе

реченице. То мора бити Медузина глава на којој змијолико палацају језици, а ја сам у Медузиној бањи на лечењу, могу само да помислим док хватам дах и скупљам снагу у коленима да се одједном дигнем, отргнем. Пре тога морам, хучи ми под челом, да све прочитам на тим зеленим влатима. Сричем опрезно; све што тачно читам – растапа се, нестаје заједно са уврнутом зеленом вршом на којој је порука написана, као што и моје нетачно разабирање умножава те набубреле длаке у клупку, и глава се у кипућој води надима.

Глава ми намигује наизменично са оба своја ока. Стрепња ми претвара колена у гранитне коцке. Грешим све чешће. Проклетство, шта то пише!? И док унезвереност расте, на вршцима најдужих резанаца, с најдужим реченицама, избијају пгинаљке начињене од укрштеног трња. Њима зверска глава прихвата и чврсто држи рутави пешкир, и вуче ме себи, ближе и претећи ближе врелој купки, као да жели да почнем боље да читам, да једном научим како се тачно чита. Истина, дишем све лакше, али више не могу да устанем. Још мало, и нос ми је унутра. И глава ће ми се скувати. Пуштај ме, звери. И мој раскувани мозак засладиће некоме ручак у италијанској кухињи, некоме ко, за ралику од мене, зна да се та ствар из лонца једе а не чита. Све је то од грозне прехладе. Шта могу?

ВРАНА

Идем с враном на рамену. Понекад ми понешто шапне. Понекад ми кљуи гурне у ухо, и кљуи ми изиђе на друго. Онда тргне кљуи и мени зазуји у ушима. Пије ми мозак, а ја сам њен паразит. Безумне и црне вести су суштина наше природне симбиозе.

МРАК

Осећам животињу у мраку. Она ми прилази, а ја се питам има ли сисе. Ако их има, можда ми, ужаснутоме, доноси живот. Можда је, ипак, у њеним вименима млеко смрти. Топоће у мраку, све гласније, све ближе. Убрзо ћу знати све о њеним сисама. Имају ли канце уместо брадавица, или су то равна метална прса.

СЛУЧАЈНЕ ОГРЕБОТИНЕ

Над Искушавањима светио Анђонија

Напуштам старо место, врата телефонске говорнице на Тргу Републике, где сам корбачом био прикован са златном алком у чељустима.

Селим се на столицу пресвучену сомотом. Њена доручја, у виду лављих шапа, кад год покушавам да устанем и одем иза, гребе ме похлепно за ногавице и гребу по бутинама и стегну. Занемарим ли те опомене, стане ми својим ногицама иглицама, попут словице, на прсте, од чега ми нокти, црнећи, отнадају. Желео бих да се доконам телефона и зовем помоћ, али апарат је сада далеко и растурен у хиљаду комада који како сам строго обавештен – међусобно опште телепатски, и сложено ме, и они, немим криковима са своје стране, позивају у помоћ.

Таква је наша комуникација. Комуникација жртава. Пуна заљубљености и немоћи.

Моја жена лавица, с другог краја жице, тетоши ме и лиже ми ране. Хеј, лиже кроз сломљепу слушалицу, пије алкохол на теленатску сламку и прориче кроз звекир, без икаквог смисла за предстојеће. Док ме столица држи, ја јој, уштинут, скидан, непрестано вичем: »Прогризи ме!«

Сада је јасно: на мени су само још фронтле, красте, и изложен сам усуканим ђаволима, испоручен вечитој доброту у неразумевању блиског света. Бог је преварен за ову оргију.

Из моје крви, од огреботина, васкрсавају све његове сроднице; говорница, столица, слоница, лавица... Музем их свом жестином. Ширим бутине избраздане ожиљцима и, даље спутан, помажем им да се окоте. У инкубаторе слажем тек рођене монструмчиће...

ВЕШАЛИЦА

Скривен је пратим, уходим њена дела.

Сковала је једноставан план. На њене рогове и ексере набацују мараме и огртаче, каче капуте, одлажу шешире. Натронтана, док гости плашљиво причају о ишчезнућима и свирепим смртима, опа се као стонога ишуња. Лови неодевене просјаке и курве по улицама, затиче голишаве по постељама, бескућнике у приградским каменоломима. Ломи им кичме, дави у јарму, пабија им се у чмарове и мокраћне канале, кипобранима вади очи... Намучене и побијене, брзо, док из њих топлота и страст нису ишчилиле, облачи у своју одећу. Покадшто им, у журби, тек шаловима покрије стид. Враћа се опет кришом, оголела, сад већ само пуки колац. На одласку гости пред њим, посве у крви, дрхте и не знају како ће у свежу и ведру ноћ. И ко ће им, и како, после злочина судити. Хоће ли им бити опроштено незнање.

И сам ужаснут, ћутим о пустиловинама кућне љубимице и свом гардеробном саучесништву.

КУЋНИ ДУХ

Уочи венчања дуго сам тражио погодан стан. Закупио сам један на Петловом брду. Одмах украј улаза имао је просторијицу, метар са метар, коју сам преуредио у оставу. Наместио сам нолице и на њима сложио тегле са зимницом, киселом и слатком, као и врећице са зрнастим залихама. Углавио сам унутра и гардеробни одељак са одећом и обућом. Није најбоља комбинација, али нисам ни могао друкчије. По тлу сам разастро пластичну аутопростирку. Врата сам металним шипкама ојачао и тапацирао изнутра, и набацио шифарску браву. Зидови су ионако били заправо делови потпорних носача зграде, дебели, од армираног бетона.

Истог дана када су се сватови разишли, у поноћ, жени сам поносно показао своје дело и, због непослушности (није хтела да попусти цоинт који сам јој спремио с љубављу), сместа је затворио у ту оставу-гардеробу, право срце наше медене јазбине.

Пробдео сам до јутра, послушкујући њено цвиљење или, с почетка, док је врпштала, затискујући уши ватом. Од суседа нико није долазио. Мој рад на безвучности био је, изгледа, довољно ефикасан. Глас није прелазео задате границе.

Када је свануло, коначно сам, сматрајући да је казна васпитно деловала и да је могу одвести у кревет на заслужени починак, откључао врата. Седела је на поду, нага, с брадом међу коленима. На ногама је, међутим, имала назуване моје отврдле и простране војничке цокуле. На руке је навукла мокасинке с машицом и високим штиклама. А на главу – гумену чизму која се превила и попут кресте јој падала на чело.

Отада се, претворепа у мог кућног духа, питому бештију, никада не излазећи, увек необучепа, али обувена (понекад с каљачама уместо рукавица и редовно с натученом чизметином), хранила једино цемовима, компотима од коштичавог воћа, слатким од смокава и лубеница, као несита се отимала о љуту туршију, пршут, и зобала суво грожђе, кикирики, пиринач, свакакве клице и разно зрневље.

И пушила је. Нисам стизао да јој запалим: с њом сам изгледао као димљено месо. С леђа сам осећао како ме пробijaју њени пожудни и гладни погледи, а на слабинама, нестрпљиво, премда благо – упозоравајуће мамузање.

КАИШЕВИ

Извеспо време сам лудовао за каишевима. Будући да их никада не носим, немам ниједан. Ако су ми панталоне широке у струку, служим се трегерима. Заденем палац, и сав се надмем. Доста једном с тим надувавањем, и тако одлучим да почнем с каишевима. Обилазио сам продавнице. Прошарао град као никад. Или ми се пређица не свиђа, или лице, или је кожа лажна, или је цена висока.

Сабрао сам се и досетио да тражим два каиша у једном, с двоструком шналом и двоструким лицем. Проћи ћу јефтиније, моћи да бирам коју ћу страну када и уз које чакшире, при чему – могли бисте знати – непостојање наличја више одговара моме укусу, наиме склонији сам приликама у којима се лице лако промене у наличје, и обрнуто.

Напоследку, у *Српских влагара*, у неприметном пасажу, најбох на специјални бутик. Трговац је, како се испоставило, био истовремено и дизајнер, и мајстор, и продавац. Увео ме је и иза тезге, у тесну радионицу с пултом за којим је стварао. Чим сам провирио унутра, био сам прикован необичним изгледом лутке смештене на столицу у ћошку атељеа. Цела је била обвијена најразличитијим каишевима, од најпростијих до раскошних, опшивених арабескама, оклопима, украсима. Запавивши у шта сам се загледао, рукотворац ухвати лутку под пазуху и усправи је. »Погледајте слободно, изаберите, то је мој модел.« Пришао сам. Да ли ми се учинило да лутка дише, и да тамо где бих претпостављао да су јој очи, између рубова два стегнута каиша, назирем кретање зеница из полумрака: »Па то је човек!?!« »Могло би се рећи.« Маших се за један каиш: »Да пробам?!« Откопчао сам с неком муком, као када свлачите клонуло тело. Испод каиша појави се не тканина одеће, ни гола кожа – него крзно. »Је л' то мајмун, или шта?« Овога пута домаћин

ођута, а његов осмејак, свакако кисео, као да није био без заједљиве труичице. Скинуо сам и следећи каиш, и док сам га намештао око себе, схватих да сам погрешио: крзно које сам уочио, био је опет само каиш, од крзна мора бити неке скупочене животиње. »Мајмун« је била увреда. »Ето, видите, дрвена лисица, с кратко ошишаном длаком«, коначно рече продавац, и растрча се око мене и свога модела. »Шта мислите о овоме, али можда ће вам овај одговарати...« Муњевито је почео да скида каишеве с наводног модела, готово као да дере, додавао ми их, а каткад би понеки и сам забацавао око мога стомака. Пошто сам ја непрестано одмахивао, усредсређен шта ће се на крају испод силних каишева појавити, лутка или живо биће, и које биће, он би лабаво закопчани каиш срзавао на бедро или подизао према грудима, па се брзо и услужно хватао новог. Гледао сам, с пуним наручјем каишева, од разне коже, свињске, говеђе, змијске, од разног крзна и густо тканог текстила, направљеним у све могуће сврхе, гледао сам, с нарамком до очију, опасан каишевима који су ми падали већ испод колена или ме стезали допирући до срца... Шта ће на крају бити?

– Желео бих, ипак, неки каиш с два лица – одједном сам рекао.

– Наравно, добар избор, најбоље решење – одвратио је мајстор. За њега је још постојала разлика између мене као пробирљивог купца и његовог загонетног модела. Уто потоњи дубоко уздахну и коракну ближе, олакшавајући можда газди посао. Чак начини полуокрет. Није ми било јасно; никако да искрсне између каишева, а барем стотинак их је већ смакнуто. Ништа више од стаситости и масивности. Патуљак? Ни то. Кад стигнемо до краја размотавања, хоћу ли уопште разазнати? Не чујем већ, пред очима ми се магли. Каишеви пкрипе, шибају, шамарају, жуље. Под њима ми се на кожи отварају рупе.

Обузима ме једина логична помисао: када буде с модела откончан и последњи, у средини остаће само још малена пређица. Ако ми се свиди, на њу ћу бити закопчан, на својој последњој рупици. Но, мајстор не мора више ни да мари да ли ми се ишта допада од његових рукотвори-на. Потписаћу сваки рачуп који ми поднесе, па чак и уговор о сталној наруџбини...

Са апсолутним искуством човека од каишева, одвикао сам се од своје ионако привремене и анималне лудости да носим икакав каиш.